

ETIKETA V LITERATUŘE

- ▶ pro inspiraci, ne vyčerpávající...
a ne každému se musí líbit 😊

Miluše Vítečková

ETIKETA

- ▶ **nejfrekventovanější jména, autoři spojení s etiketou:**

Eliška Hašková Coolidge

Ladislav Špaček

- ▶ **velmi pěkná kniha:** Krolupperová Daniela a Miloš Kratochvíl, inspirace Eliška Hašková Coolidge. *Draka je lepší pozdravit aneb o etiketě*. 2. vyd. Praha: Mladá fronta, 2016.

ETIKETA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

LEPORELA:

- ▶ **Hegerová, Vendula. *Bud' slušný, Chrochtíku!* Praha: Axióma, 2010. ISBN 978-82-7292-184-3.**

Malé prasátko Chrochtík, jeho rodina a kamarádi připomínají dětem za pomoci velkých veselých obrázků základy správného chování: zdravení, děkování, omluva, pravidla slušného chování v dopravních prostředcích, doma, na hřišti, v kině, na ulici atd.

- ▶ **Žáček, Jiří. *Krtek a kouzelná slovíčka.* Praha: Knižní klub, 2009. ISBN 978-80-242-2489-3.**

Leporelo je zaměřené na základní pravidla slušného chování. Když umí člověk už od malička slušně pozdravit, poděkovat, pomoci, omluvit se, popřát dobrou chuť či všechno nejlepší, a samozřejmě dokázat někomu říct, že ho má rád, je život hned veselejší!

V roce 2012 ve vázané podobě jako jedna část knihy *Krtek a jeho svět*.

ETIKETA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

SOUBOR LEPOREL:

Správné chování je hračka

Halinnan, P. K. přeložil Černík, Michal Josef

Praha: Knižní klub, 2014.

Chovej se laskavě (ISBN 978-80-242-4335-1)

Chovej se zdvořile (ISBN 978-80-242-4336-8)

Pomáhej ostatním (ISBN 978-80-242-4338-2)

Dávej pozor (ISBN 978-80-242-4337-5)

ETIKETA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

- ▶ **Zobáčová, Hana. *Obrázkovník pro nácvik správného chování*. Praha: Pasparta, 2017. ISBN 978-80-88163-86-2.**

Publikace je určena především dětem od dvou do šesti let, které je dobré seznamovat se základy dobrého chování názornou formou, za užití konkrétních příkladů. Užít tuto knihu ale mohou i děti mladší dvou let nebo naopak děti starší, čerství školáci. Kniha je zpracována přístupnou metodou obrázků, která je srozumitelná dětem s běžným vývojem i dětem s určitým hendikepem, například s de?citem v představitivosti, dětem sociálně naivním nebo dětem s poruchou autistického spektra či s opožděným mentálním vývojem. Účelem této publikace není děti poučovat, ale naučit dobrému chování. Je vázána v kroužkové vazbě, proto je jednodušší od sebe oddělit žádoucí a nežádoucí jednání.

ETIKETA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

- ▶ **Dvořák, Jiří. *Slabikář slušného chování*. Praha: Svojtka, 2006. ISBN 80-7237-553-9.**

Dvoustrana vždy zaměřena na jeden tematický okruh etikety.

- ▶ **Nováková, Iva. *Zázračná proměna opičky Pepiny: aneb Jak opice k dobrému vychování přišla*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0008-6.**

Pracovní sešit se zábavnými úkoly nejen z oblasti etické výchovy je určen pedagogům v MŠ a rodičům předškolních dětí. Malá opička Pepina se narodila v zoo, postupně se učí orientovat ve světě zvířat i lidí, poznává jejich zvyklosti. Děti spolu s ní procházejí příhodami, které jsou doprovázeny úkoly. Při nich dokreslují, vymalovávají obrázky, spojují je, volí správné varianty, procvičují si základní pravidla a návyky v oblasti mezilidských vztahů, hygieny, životosprávy, oblékání, stolování, bezpečného chování na silnici, ekologie apod. Celý sešit lze použít jako pomůcku pro komplexní projekt, lze však také pracovat výběrově s jednotlivými listy. Kniha je psána pro učitelky MŠ a rodiče předškolních dětí.

ETIKETA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

- ▶ **Špaček, Ladislav. *Dědečku, vyprávěj: Etiketa pro kluky a holčičky od tří let.* Praha: Mladá fronta, 2012. ISBN 978-80-204-2810-3.**

Tato kniha je určena pro děti od tří let. Vypráví o světě etiky pohledem laskavého dědečka a jeho malé vnučky. Děti se učí základům chování v různých situacích, které jsou přiměřené jejich věku. Naučí se jak se chovat doma, na ulici, na návštěvě, v restauraci, u stolu nebo ve školce. Dědeček vypráví pohádkové příběhy, které v dětech pěstují ohleduplnost a lásku ke světu okolo nich. Na konci knihy čeká na děti série otázek ke každé kapitole. Kniha je plná krásných obrázků. Přílohou může být i zvukové CD.

- ▶ **Špaček, Ladislav. *Dědečku, ještě vyprávěj: Etiketa a etika pro předškoláky.* Praha: Mladá fronta, 2014. ISBN 978-80-204-2810-3.**

Jde o volné pokračování úspěšné knihy pro děti *Dědečku, vyprávěj*. Viktorka naslouchá pohádkám a příběhům, které ji učí základům etikety a pomáhají jí utvářet si pohled na svět kolem sebe. S dědečkem prožívá různé příhody společně dětem jejího věku a učí se, jak se zachovat v různých situacích, které život přináší. Stejně jako první díl i tuto knížku provází CD.

ETIKETA V MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLE

- ▶ **Horváth, Henrik. *Základy slušného chování pro děti.***
Překlad: Šimčíková, Radana. Praha: Svojtka & Co., 2011.
ISBN 978-80-256-0189-1.

Kdo má pozdravit první? Jak by měl probíhat rozhovor mezi lidmi? Jak předat někomu dar? Co je základem přátelství? Jak vznikl pozdrav? Která pravidla jsou nejdůležitější při představování? Čím upoutáme pozornost ve společnosti? Jak vzniklo vykání? Jak diskutovat? Můžeme si půjčit peníze? Na všechny tyto otázky čtenář nalezne odpovědi.

- ▶ **Stará, Ester. *A pak se to stalo!*** Praha: Albatros, 2010.
ISBN 978-80-00-02598-8.

Co všechno se může stát, když si taková holčička, nebo chlapeček nečeše vlásky, nenosí bačkorky, nebo žaluje? To všechno se dozvíte v úsměvném vyprávění pro předškolní a mladší školní děti.

ETIKETA V MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLE

- ▶ **Krolupperová, Daniela a Miloš Kratochvíl. *Draka je lepší pozdravit aneb o etiketě*. 2. vyd. Praha: Mladá fronta, 2016. ISBN 978-80-204-3846-1.**

Slušnému chování je potřeba se učit již od útlého věku. Aby ale děti neodradily suché poučky či odtazité kárání, rozhodli se autoři učit je etiku prostřednictvím příběhů. Je v nich ukryto poselství o tom, že má člověk vždy slušně zdravít, prosit i děkovat, že si musí po sobě uklízet, neničit věci, dělit se s ostatními, že nemá být lhostejný ke svému okolí. Ke každému příběhu je připojen rádce pro rodiče, jak mají ratolesti dobrému chování učit, i tipy na to, jak vlastně takové dobré chování vypadá (například u stolu). A nakonec, aby se to všechno dobře pamatovalo, nechybí pěkná básnička. Do nového vydání navíc autorka připravila řadu vtipných a zábavných testů!

ETIKETA V MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Další tituly:

Adamovská, Marie. *Děti a slušné chování aneb vyprávění kočky Justýnky*. Praha: Rotag, 2005.

France, Melisse Dorfman. *PÚ a etiketa*. Praha: Volvox Globator, 2003.

Hudský, Petr a Karolína Anna Hudská. *Telátko Popleta*. Praha: Brána, 2014.

Jánová, Hana. *Dětská etiketa vesele a hravě*. Praha: Fragment, 2005.

Walt Disney. Překlad: Weigel, Pavel. *Kouzelné slůvko*. Praha: Egmont, 2005.

Walt Disney. *Kniha dobrých způsobů: Medvídek PÚ*. Praha: Egmont, 2012.

ETIKETA NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

- ▶ **Špaček, Ladislav. *Dědečku, už chodím do školy*. Praha: Mladá fronta, 2016. ISBN 978-80-204-4117-1.**

Jedná se o další pokračování oblíbené série knížek *Dědečku, vyprávěj* a *Dědečku, ještě vyprávěj*. Laskavý dědeček si opět povídá se svou zvědavou vnučkou Viktorkou o světě kolem nich. Viktorka už je ovšem školačka, chodí do první třídy, a proto si přináší spoustu nových podnětů a otázek ze školního prostředí. Knižka pomůže rodičům v touze rozvíjet dobré vlastnosti jejich dětí, vštěpovat jim mravní hodnoty současného světa, pěstovat v nich silnou vůli, vytvářet správné návyky chování mezi lidmi a v různých situacích, které Viktorku potkávají. Knižka je stejně jako předchozí dva díly doplněna o CD, na kterém autor předčítá celou knihu. Děti si ji tak při poslechu mohou podle obrázků „číst“ samy, ty starší si pak knihu s dědečkem budou číst společně.

ETIKETA NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

- ▶ **Drijverová, Martina. *Zlobilky*. 2. vyd. Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03472-0.**

Byly jednou holčičky a ty moc a moc zlobily. Jedna si pořád vymýšlela, že ji něco kousne, druhá se nechtěla mýt, jiná stále na někoho neslušně ukazovala. A co teprve ty ostatní! S takovými zlobilkami si ani rodiče nevěděli rady, ale, jak se říká, na každého jednou dojde. A cože se s těmi holčičkami nakonec stalo? Odpověď je v knize - zlobit se opravdu nevyplácí!

- ▶ **Drijverová, Martina. *Nezbedníci*. Praha: Albatros, 2011. ISBN 978-80-00-02854-5.**

Komu se líbila autorčina knížka *Zlobilky* o neposlušných holčičkách, rád si přečte i příběhy nezbedných chlapečků. Hrdinou každého krátkého vyprávění je malý rošťák, který si buď děsně vymýšlí, nebo šplhá do výšek, neumí se chovat, okusuje tužky, neustále žvýká či provádí jiné nepravosti. Vtipná, nápaditá i trochu strašidelná vyprávění potěší a pobaví malé čtenáře.

ETIKETA NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

- ▶ **Taragel, Dušan a Jozef Gertli Danglár. *Pohádky pro neposlušné děti a jejich starostlivé rodiče*. Brno: Host, 2014. ISBN 978-80-7491-068-5.**

Legendární slovenský bestseller, který má tisíce nadšených fanoušků, ale také stejně mnoho odpůrců, vychází v novém českém překladu a s novými doplněnými ilustracemi. Pohádky o dětech, které jsou postižené různými druhy neposlušnosti, plné černého humoru a neobyčejných strašidel, vyvolávají ve spojení s Danglárovými ilustracemi hurónský smích u dětí, ale i u rodičů. Kniha se stala oblíbenou dětskou četbou a suverénně vede jako nejčtenější knížka na školních recitačních a interpretačních soutěžích. Dočkala se pěti divadelních zpracování na Slovensku i v České republice a vyšla také na CD, českou verzi načetla Aňa Geislerová.

ETIKETA NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Další tituly:

Březinová, Ivona. *Neotesánek*. Praha: Albatros, 2012.

Cenkl, Jakub a Štěpánka Sekaninová. *Umíš se správně chovat?: Etiketa pro malé rošťáky*. Praha: Albatros, 2017.

Parker, Michael. *Etika pro děti*. Praha: Triton, 2017.

Špaček, Ladislav. *Tereza: etiketa pro dívky*. Praha: Mladá fronta, 2014.

Špaček, Ladislav. *Špaček v porcelánu aneb Etiketa, vole!* Praha: Mladá fronta, 2011.

Společenská hra:

Nešťourej se v nose aneb Etiketa pro děti.